

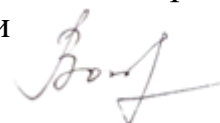
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри підприємництва і
торгівлі

Протокол № 2 від 3 вересня 2018 р.

Зав. кафедри

С.В. Волошина

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ»

(заочна форма навчання)

Кількість кредитів ECTS 3

Розробник:
Роженко О.В.,
доцент
підприємництва
і торгівлі, к.е.н.

кафедри

2018 – 2019 навчальний рік

1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Вибіркова для студентів напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Кількість модулів	1
Лекції, годин	6
Практичні / семінарські, годин	2
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	82
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	2,3
Самостійної роботи студента	5,6
Вид контролю	екзамен

2 Програма дисципліни

Мета: набути знань про закономірності формування витрат за видами, центрами відповідальності та носіями для мінімізації їх рівня та обґрунтування оптимальних господарських рішень.

Завдання: ознайомлення з різними системами управління витратами; ознайомлення з вимогами українського законодавства з питань регулювання економічних відносин в системі управління витратами; оволодіння навичками щодо виявлення факторів, що зумовлюють рівень витрат, обчислювання їх величини за видами, місцями та носіями; оволодіння навичками оволодіння ефективними засобами аналізу впливу структури і динаміки витрат на прибуток підприємства; оволодіння навичками інтеграції вже отриманих знань для виконання наукових робіт (рефератів, звітів, дипломних робіт тощо).

Предмет: нормативне регулювання, формування економічного механізму управління витратами на підприємстві.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Витрати підприємства: сутність, склад та класифікація.
2. Методика управління витратами підприємства.
3. Економічна сутність, значення і завдання управління витратами.

4. Калькулювання собівартості – основа управління виробничими витратами.
5. Планування, нормування і прогнозування витрат як складові елементи
6. Контроль в управління виробничими витратами.
7. Оптимізація операційної системи підприємства за критерієм витрат.

3 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лек	пр	лаб	інд	с.р.с
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні основи управління витратами						
Тема 1. Витрати підприємства: сутність, склад та класифікація	11	1				10
Тема 2. Методика управління витратами підприємства	13	1				12
Тема 3. Економічна сутність, значення і завдання управління витратами	14	1	1			12
Разом за змістовим модулем 1	38	3	1			34
Змістовий модуль 2. Система управління витратами на підприємстві						
Тема 4. Калькулювання собівартості – основа управління виробничими витратами	14	1	1			12
Тема 5. Планування, нормування і прогнозування витрат як складові елементи управління витратами	13	1				12
Тема 6. Контроль в управління виробничими витратами	12					12
Тема 7. Оптимізація операційної системи підприємства за критерієм витрат	13	1				12
Разом за змістовим модулем 2	52	3	1			48
Усього годин	90	6	2			82

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Практичне заняття Тема 3-4 Економічна сутність, значення і завдання управління витратами Калькулювання собівартості – основа управління виробничими витратами	2
	Усього	2

5. Індивідуальні завдання

- Відповідно до індивідуального варіанта студента (порядковий номер студента у списку академічної групи) розв'язати практичне завдання запропоноване у темі 3. Економічна сутність, значення і завдання управління витратами - другого розділу методичних рекомендацій до вивчення дисципліни.
- Відповідно до індивідуального варіанта студента (порядковий номер студента у списку академічної групи) розв'язати практичне завдання запропоноване у темі 4. Калькулювання собівартості – основа управління виробничими витратами - другого розділу методичних рекомендацій до вивчення дисципліни.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні основи управління витратами	34	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: особливості формування бізнес-моделі підприємства в умовах динамічного зовнішнього середовища. Джерела [1, 2, 3, 5, 6, 9]. 2. Самогестування. 3 Підготовка індивідуального завдання	Тестування, виконання індивідуального завдання
Змістовий модуль 2. Система управління витратами на підприємстві	48	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: особливості формування бізнес-моделі підприємства в умовах динамічного зовнішнього середовища. Джерела [1, 2, 3, 5, 6, 9]. 2. Самогестування. 3 Підготовка індивідуального завдання	Тестування, виконання індивідуального завдання

7. Результати навчання

1.	Розуміння основних підходів до регулювання та оцінювання виробничих запасів
2.	Знання теоретичних та методологічних основ обліку та аналізу витрат
3.	Уміння застосовувати облік витрат у системі «стандарт-кост»
4.	Уміння оцінити форми стимулювання економії ресурсів
5.	Розуміння особливості калькулювання в одно-, багатопродуктовому та сумісному (комплексному) виробництвах
6.	Уміння оцінити специфіку обчислення собівартості продукції на етапах її розроблення та освоєння виробництва
7.	Розуміння системи управління витратами за центрами відповідальності

8. Стиль викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення заліку: на протязі семестру (100 балів)

Оцінювання студентів протягом семестру

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
18	18	14		

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

10. Рекомендована література

Базова

1. Бондар І. Ю. Управління витратами виробництва та собівартістю продукції / І.Ю. Бондар. — К., 2008. — 65с.
2. Давидович І. Є. Управління витратами: навч. посіб. для вищ. навч. закл. / І. Є. Давидович. — К. : Центр учбової літератури , 2008. — 320 с.
3. Іванюта П. В. Управління ресурсами і витратами : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / П. В. Іванюта, О. П. Лугівська; за ред. С. М. Іванюти. — К. : Центр учб. л-ри, 2009. — 320 с.
4. Ковтун С. Управление затратами: практ. пособ. / С. Ковтун, Н. Ткачук, С. Савлук . — Х. : Фактор, 2007. — 272 с.
5. Головінов М.І. Економіка торговельного підприємства / М.І. Головінов, В.О. Протопопова, Н.В. Лохман, Д.О. Бабкін, П.В. Зозуля. - Донецьк: ДонНУЕТ, 2012. – 335 с.
6. Петрович Й.М. Економіка виробничого підприємства: навч. посіб. / Й.М. Петрович, І.О. Будіщева, І.Г.Устінова та ін. - К.: "Знання", КОО, 2006. - 405 с.

Допоміжна

7. Грещак М.Г. Управління витратами: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / М.Г. Грещак. — 2-ге вид., без змін . — К., 2006. — 132с.
8. Ковальчук І. В. Економіка підприємства: навч. посіб. для вищ. навч. закл. / І. В. Ковальчук. — К. : Знання, 2008 . — 679 с. — (Сер. "Вища освіта ХХІ століття") .
9. Сідун В. А. Економіка підприємства: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. А. Сідун, Ю.В. Пономарьова. — вид. 2-ге, перероб. та допов. — К.: Центр навч. л-ри, 2006. — 356с.
10. Говорушко Т.А.. Малий бізнес: навч. посіб. / Т.А. Говорушко, О.І.Тимченко. - К.:Центр навчальної літератури, 2006. - 200с.
11. Наливайко А.П. Теорія стратегії підприємства. Сучасний стан та напрямки розвитку: монографія / А.П. Наливайко. - К.:КНЕУ, 2010. - 227 с.

12. Іванова В. В. Планування і контроль на підприємстві: навч. посіб. / В.В. Іванова. - Суми : Університетська книга, 2011. - 443 с.
- 13.Портна О.В. Контролінг: навч. посіб. / О.В. Портна. – Львів: «Магнолія 2006», 2008. – 240с.
- 14.Горбонос Ф.В. Економіка підприємств: підруч. / Ф. В. Горбонос [и др.]. - К. : Знання, 2010. - 463 с.

Інформаційні ресурси

15. Офіційний сайт Державного комітету статистики [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
16. Державна система розкриття інформації про емітенти цінних паперів [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.smida.gov.ua/emitents>
17. База даних компаній України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.kompass.ua>
18. Портал української промисловості [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.minprom.com.ua>
19. Гірничо-металургійний комплекс України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ugmk.info>
20. База даних металургійної промисловості України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.prometal.com.ua>
21. База даних про акціонерні товариства України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.istock.com.ua>
22. Звіти емітентів цінних паперів України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.tables.finance.com.ua>
- 23.Звіти емітентів цінних паперів на сайті Державної комісії з цінних паперів і фондовому ринку [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.eds.ssmc.gov.ua>

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри ПiТ

_____ С.В. Волошина

**КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ»**

№	Назва змістового модулю	Кількість годин за видами занять та період вивчення дисципліни						Дата поточного контролю
		Лекції		Практичні		Самостійна робота		
		год.	дата	год.	дата	год.	дата	
1	Змістовий модуль 1.	4	Жовтень 2018 року	5	Жовтень 2018 року	89	Листопад 2018 року	01.12.2018 р.
2	Змістовий модуль 2.	2		3		47	Березень-квітень 2019 року	
3	Індивідуальне завдання							10.01.2019 р.